

Svugdje, u svim akcijama u gradu, učestvovao je i drug Karlo Batko, ispoljavajući svoje revolucionarno opredjeljenje. Krenuo je jula 1941, među prvima, u borbu protiv neprijatelja.

Svaka etapa borbe naše radničke klase, svaka etapa naše revolucije tražila je, nalazila i stvarala odvažne i sposobne borce koji su imali snage, znanja i umijeća da izvrše sve postavljene zadatke. Takav borac je bio i Karlo Batko.«

Bistu je izradio akademski vajar Florijan Mičković.

MUSTAFA (Ahmeta) ČEMALOVIĆ ĆIMBA

Rođen 31. decembra 1919. u Mostaru. Radnik. U NOB stupio 1941. Član KPJ od 1942. Strijeljan 20. avgusta 1943. na Mostarskom blatu. Za narodnog heroja proglašen 20. decembra 1951. godine.

Ponikao je u siromašnoj porodici oca Ahmeta i majke Rukije, koji su ga, nakon osnovne škole, uputili na krojački zanat. Zahvaljujući sredini, u kojoj je izučavao zanat, Čemalović se veoma mlad opredijelio za revolucionarni radnički pokret. Sa starijim drugovima odlazio je u Radnički dom i slušao predavanja, i tako sticao nova saznanja i revolucionarno se kalio. Sa takvim shvatanjima i tako odgajan pristupio je revolucionarnom omladinskom pokretu, pa je veoma mlad izvršavao konkretne zadatke. Posebno se isticao u rasturanju letaka među radnicima. Učestvovao je u štrajkovima i demonstracijama.

Iako je djelovao tiho i povučeno, ipak se nakon okupacije zemlje našao u sastavu prvih udarnih grupa koje su sakupljale oružje, municiju i vojnu opremu. Radio je na opremanju prvog odreda boraca koji je izašao iz grada, a za to je dobio konkretne zadatke od Jusufa Čevre, sekretara Mjesnog komiteta KPJ za Mostar. I sam je u novembru 1941. krenuo u sastav Konjičkog partizanskog bataljona, gdje se našao sa drugovima s kojima je rastao i revolucionarno stasao. Svoju hrabrost, snalažljivost i spretnost ispoljio je već u prvim

borbama, te se našao u sastavu Udarne desetine. Sa Mehmedom Mehom Trbonjom bio je u akciji kada su iz Sjevernog logora iznijeli 22.500 puščanih metaka i 7 pušaka, a zatim u grupi sa Mladenom Balorodom koja je iz ustanova i trgovačkih radnji, čiji su se vlasnici stavili u službu okupatora i njihovih slugu, prikupio kancelarijski materijal i opremu za potrebe Mostarskog bataljona. Taj borac, kojeg su svi zvali nadimkom Ćimba, sa svojom patrolom zarobio je italijanskog motoristu s mitraljezom a on ga je, kasnije, poučavao u rukovanju tim oružjem. Za nagradu je Italijanu dao dvije kokoške i pustio ga da ide u Jablanicu. Istakao se i u borbi protiv ustaša januara 1942. na Bijeloj, a kasnije i protiv ustaške milicije u Vrdolju i Seljanima.

U borbama na Vlašiću i u Gučoj Gori, te prilikom oslobođenja Žepča Ćimba je među prvima, bombaš, zaista neustrašiv i umješan. U Prozor je upao sa svojim drugovima prve noći kroz jarugu, kada je ranjen Mehmed Meha Trbonja, a druge je istim putem predvodio svoj vod i u uličnim borbama u gradu ispoljio izuzetnu vještinu.

Za njega nije bilo zadatka koji nije bio u stanju izvršiti. Ničega se nije ustručavao. Drugovi su se uvijek radovali susretima sa Ćimbom. I kad se našao na dužnosti zamjenika komandira čete, on je ličnim primjerom predvodio bombaše i išao na izvršenje najtežih zadataka, kako bi mladima pokazao kako se i u takvim situacijama postupa i bori. Odlazio je sa svojim drugovima u rodni grad, gdje je neustrašivo izvršavao zadatke. Divili su se mladići njegovim podvizima, a on nikada nije govorio kako je izlazio iz akcija kao pobjednik jer mu je to ličilo na hvalisanje, što mu nije bilo svojstveno.

Nakon proboja sa Sutjeske i Ćimba se našao u Mostaru, ali nije dugo ostao. Otišao je da prenese poštu iz Vrhovnog štaba u Štab Desete hercegovačke

brigade. Sa Hidom Bašagićem i Petrom Krajinom uhapšen je kod Lisičića i sproveden u Gestapo u Mostaru. Bio je izložen svirepom mučenju u Vladičinoj kući, ali pred neprijateljem nije progovorio ni riječi o svojim drugovima, o brojnim ilegalnim radnicima koje je poznao. Strijeljan je 20. avgusta 1943. na Mostarskom blatu sa grupom boraca Mostarskog bataljona i ilegalnim radnicima Mostara.

Ćimba je bio skroman, tih, promišljen i lukav borac i starješina, kome je u borbi uvijek bila svojstvena briga za saborce, koje je stalno upozoravao i ličnim primjerom obučavao govoreći im da je važno tući neprijatelja i ostati živ, a ako se mora poginuti, onda treba što skuplje prodati vlastitu kožu. Tako je govorio, tako se borio.

SNALAŽLJIV, HRABAR I SPRETAN

Bista narodnog heroja Mustafe Ćemalovića Ćimbe otkrivena je 3. jula 1985. ispred zgrade Osnovne škole »Salko Pezo«. Tom prilikom govorila je Bisera Taušan, nosilac Partizanske spomenice 1941, koja je, pored ostalog, rekla:

»Živeći i radeći u slobodi, zbratimljeni i samoupravno organizovani, izgrađujući socijalističko društvo i boreći se za nesvrstanu politiku, potvrđujemo dosljednost idejama revolucije. Čuvajući u trajnoj uspomeni najbolje sinove i kćeri naših naroda i narodnosti, koji su svoje živote ugradili u temelje naše slobode, našeg bratstva i jedinstva, našeg zajedništva, vaspitavamo i odgajamo mlade generacije u duhu revolucije poučavajući ih da rade i uče kako bi bili istinski nasljednici naše generacije i uspješni graditelji samoupravnog socijalističkog društva.

Po brojnim podvizima, koji su izazivali divljenje, ostao je Mustafa Ćemalović Ćimba u nezaboravnom

sjećanju boraca Mostarskog bataljona. Zaista, možemo biti ponosni na herojske podvige i držanje Ćimbe, koji je položio život za slobodu, za mir. Položio je život za ono čemu ga je učila KPJ kojoj je do posljednjeg dana života ostao vjeran.«

Bistu je otkrio Ćimbin drug i saborac Alija Ala Kreso, nosilac Partizanske spomenice 1941. godine.

Bistu je izradio akademski vajar Florijan Mičković.

MITHAT (Hasana) HAĆAM

Rođen 1917. u Bratuncu. Kasnije je došelio u Mostar, gdje su mu živjeli roditelji.

Geometar. Član KPJ od 1940. U NOB stupio 1941. Poginuo na Konjuhu 15. avgusta 1942. Za narodnog heroja proglašen 20. decembra 1951. godine.

Nije rođen u Mostaru, već u Bratuncu, gdje mu je otac kao učitelj radio, ali je Mithat, ne sluteći da će mu se roditelji preseliti u Mostar, za vrijeme školovanja u Geodetskom odsjeku Tehničke škole u Beogradu, imao drugove Mostarce koji su se s njim školovali. Volio je njihovo društvo i u Mostaru se, za vrijeme ferija, uglavnom družio s njima. U članstvo KPJ primljen je 1940. godine, a znatno ranije ispoljio je svoja revolucionarna opredjeljenja, još kao učenik. Nakon završetka škole zaposlenje je dobio u Prištini, odakle je otišao na odsluženje vojnog roka, a potom se našao u Mostaru.

Kapitulaciju bivše Jugoslavije doživio je u Boki kotorskoj kao rezervni potporučnik. Za njega kao komunistu to je značilo početak rata, narodne revolucije, koju će predvoditi KPJ.

Prikupio je nešto oružja, pištolja i bombi, i ponio sobom u Mostar, gdje mu je živjela porodica. Na Željezničkoj stanici dočekao ga je Leo Bruk, kojeg je poznao sa Balinovca. Leo ga je »sproveo« pored drugih pripadnika »Hrvatske zaštite« i rekao mu da je tu

REFIK HAMZIĆ

MOSTARCI
NARODNI
HEROJI
JUGOSLAVIJE

IZDAVAČ: SKUPŠTINA OPŠTINE MOSTAR
IZVRŠNI ODBOR

Odbor za postavljanje bista narodnih heroja
ADRESA: Skupština opštine Mostar

ODGOVORNI UREDNIK: Jovo PEJANOVIĆ

REDAKCIJA: Esad BUBIĆ, Jovo PEJANOVIĆ (predsjednik),
Jovo POPARA, Vlatko ŠUNJIĆ i Anđelko ZELENKA

TEKST: Refik HAMZIĆ

RECENZENTI: Enver ĆEMALLOVIĆ i Risto IVANIŠEVIĆ

LEKTOR I KOREKTOR: Velimir LAZNIBAT

NASLOVNA STRANA I LIKOVNA OPREMA: Mirza HAMZIĆ

FOTOGRAFIJE: MUZEJ HERCEGOVINE MOSTAR
FOTOGRAFIJE BISTA: Mišo GOVORČIN

ŠTAMPA I POVEZ: ŠRO »RADE BITANGA« MOSTAR
ZA ŠTAMPARIJU: Emir VUKOTIĆ
ŠTAMPANJE ZAVRŠENO: februara 1986.

TIRAŽ: 5.000 primjeraka

REFIK HAMZIĆ

MOSTARCI, NARODNI HEROJI JUGOSLAVIJE